

Plejeudvalget for Hald Sø Fredningen

Referat fra mødet torsdag d. 21. september 2006

Deltagere:	
Inger Astrup (IA)	Lodsejerrepræsentant
Bent Melvej Nielsen (BMN)	Lodsejerrepræsentant
Anders Aage Kuhr Laier (AAL)	Lodsejerrepræsentant
Poul Blicher Andersen (PBA)	Viborg Kommune
Steen Bonne Rasmussen (SBR)	Skov- og Naturstyrelsen, Fussingø Statsskovdistrikt
Merete Nielsen (MN)	Viborg Amt
Martin Friis Larsen (MFL)	Sekretær (Ref.)

Afbud: Hanne Døssing, Karup Kommune

1. Velkomst.

MFL bød velkommen på vegne af Viborg Amt. Velkommen til Bent Melvej Nielsen som afløser Vibeke Olsen.

2. Orientering fra Fussingø Statsskovdistrikt og Viborg Amt om aktiviteter i 2006-07. Se kortbilag.

Fussingø Statsskovdistrikt (SBR):

Der har været råd til mange projekter, og det skyldes især LIFE-projektet på overdrevene, som støttes af EU.

Det seneste år:

Dollerup Bakker: Sidste år var det de flade arealer der blev ryddet, i år er det skrænterne. Rydning på skrænterne med maskiner er dog stoppet, fordi man ikke har det rette materiel til opgaven. Distriktet undersøger nye løsninger til at klare rydningerne på de lange og stejle skrænter.

Gjelbækken: Der er lavet en stor hegning, hvor der sættes geder ud i de våde arealer. Erfaringerne fra gedernes græsning i Skeldalen er nemlig gode.

Sydvest for søen: Ved det tidligere dambrug er indhegnet et nyt areal, som forventes afgræsset i 2007.

Stanghede: I flere år er der ryddet startende fra syd mod nord. Over halvdelen er nu ryddet. Hedearialet mellem Inderø skov og Ravnsbjergvej: Der er etableret et nyt hegn m.h.p. afgræsning i 2007.

Den kommende vinter:

Ved Mostgård Bæk står en gammel lade, som burde rives ned, men problemet er, at den også huser et vandværk, som forsyner 2 husstande. Distriktet arbejder på en løsning. I indhegningen ved Hald Ege på hjørnet mellem Krathusvej og Egeskovvej er en del skovfyr væltet i stormen. Det skal ryddes op og samtidig ryddes flere partier fyr helt, så græsarealet udvides.

Dollerup Bakker, Stanghede østsiden af "Møllebakken" ved Dollerup (bakken mellem Ravnsbjergvej, Dollerupvej og Hald sø) forventes færdigryddede. Området mellem stien langs det tidligere sødambrug og Hald sø (nord for amtets pontonbro) tænkes ryddet, primært af hensyn til udsigten.

Genrydning af birk på skrænterne syd for søen. BMN kommenterede, at stedet hvor der tilskudsfordres ikke pynter i landskabet. Udvalget diskuterede forhold omkring vintergræsning, tilskudsfordring, at skaffe dyr til græsning samt brug af forskellige racer.

Indhegning og skovgræsning ved Mostgård Bæk: Kreaturer græsser allerede på en del af arealet og forhåbentligt kan resten af skoven hegnes med og sættes under afgræsning 2007 eller 2008.

Dollerup Bakker: Græsning og rydning af den gamle hundeskov på Ravnsbjerg. Hundeskoven er flyttet til Inderøen.

(Gen)etablering af afgræsning af græsningsskov og engareal ved Skytteholmen.

Kommentarer

IA: Gammel sti langs foden af skrænten udsigtspunktet syd for Hald sø (Bisballe Bakker) er ikke længere farbar, og det er synd, fordi dårligt gående kan skyde genvej forbi skrænten ad denne gamle vej.

SBR: Nyt areal er købt, så man kan køre tæt på udsigtspunktet fra Bisballevej. Specielt velegnet til ældre mennesker, der ikke kan klare skrænterne.

Viborg Amt (MN):

2006: Rydning af stormfald hos Donald Weir ved Vranum Bakker. Fortsætter i efteråret. Den tidligere granskov hegnes med i den store indhegning i Vranum Bakker.

Rydning af skråninger hos Preben Vang Nielsen nord for Bisballegård, samt nyt hegn i tilknytning til eksisterende.

I efteråret genryddes også rødæl og pil på familien Heibergs eng ved Mostgård Bæk.

Kommentarer

BMN: Der er etableret hvidt hegn og sket terrænændringer i forbindelse med etablering af en ridebane til trods for, at der er forbud mod begge dele i Fredningen.

3. Fremlæggelse af den endelige plejeplan for Hald Sø fredningen (MN)

MN gennemgik, hvilke rettelser hun har tilføjet den generelle del af plejeplanen siden sidste møde.

Følgende afsnit er tilføjet:

Pleje af løvskov III-5

Hvem skal udføre opgaven? V

2 nye bekendtgørelser er trådt i kraft, og derfor er de tilføjet i afsnit III-3:

- Rydningspligten på markarealer i henhold til ”Bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur”.
- Fjernelse af bjørneklo på private arealer hvis der forelægger én indsatsplan i henhold til ”Bekendtgørelse om bekæmpelse af bjørneklo”.

Fredningskendelsen omtaler specifikt, at hegn i træ skal holdes i jordfarver, og derfor er dette tilføjet i afsnit III-1.

Der er tilføjet et bilag over de fredede stiforløb.

Kommentarer:

Område 19 har fået ny ejer: Anders Aage Kuhr Laier.

Der var forslag om, at der på bilag 1 blev lavet et link til LIFE-overdrev projektet, men MN indvendte, at det primært var myndighedernes interesse, hvordan plejen bliver finansieret. (*I øvrigt er der links til LIFE-projektet på hjemmesiderne for Fussingø Statsskovdistrikt og Viborg Amt, så længe projekterne kører. Ref.*)

PBA: I afsnit III ”Hovedmål med plejeplanen” bør det forklares nærmere, hvornår man regner med at være færdig med at lave delplanerne, og hvordan man kan være sikker på, hvilken delplan, der er den gældende.

BMN: Hvor lang frist gives til rydninger, jf. afsnit V ”Hvem skal udføre plejen”? En tidsfrist på et halvt år til selv at udføre naturplejen kan godt være for lidt, hvis man skal rydde et større areal. MN svarede, at for små arealer vil ½ år være at opfatte som rimeligt, men at fristen for rydning af store arealer i nogle tilfælde kan være længere. Problemet ved at lade rydningerne strække sig over flere år er, at genvæksten skal bekæmpes fra første vækstsæson efter en rydning.

AAL gjorde opmærksom på, at under afsnit III-6 bør passus om tyre i indhegningen omformuleres, så det også omfatter andre dyr, der kan genere publikum. IA tilføjede, at Amtet jo selv har accepteret, at publikum over en kort strækning skal gennem indhegninger med tyre.

I bilag 1 bør der være et link til udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

MN gennemgik dernæst hvilke generelle ting, der var ændret ved delplanerne:

Primært er der læst korrektur på sprog og opsætning.

De fredede stier og de sjældne planter er beskrevet i delplanerne.

Genvæksten ryddes hvert år i stedet for hvert andet år, fordi det giver en mere grundig bekæmpelse.

I delplanerne syd for Hald Sø er det rette, at rydningerne af de kommende overdrevarsarealer skal ryddes inden 2007 og ikke 2030!

I Kapeldalen er en aktivitet rettet fra ”tynding” til rydning, fordi der er tale om kommende overdrev og ikke kommende skov.

MN samlede op på de kommentarer, som var kommet ved plejeudvalgets behandling af plejeplanen på de foregående møder.

Det fremgår nu, hvilke opgaver amtet tilbyder at tage sig af.

Natura-2000 udpegningen og medfølgende lovgivning vil ikke blive inddraget i denne plejeplan - og heller ikke LIFE-projektet, da begge dele formidles bedre af Skov- og Naturstyrelsen. Plejeplanen skal primært være et værktøj i dialogen mellem ejer og plejemyndighed i forhold til fredningen.

Stierne er tegnet ind på et kort i generelle del, og de omtales i delplanerne.

Forekomsten af sjældne planter fremgår af delplanerne.

I delplanerne er fredningskendelsens krav til arealerne beskrevet i et afsnit for sig for at tydeliggøre, hvilke aktiviteter, som er fastlagt i fredningskendelsen.

Amtet har fået svar fra Datatilsynet vedr. offentliggørelse af plejeplanerne på Amtets hjemmeside, men de svarer, at de kun tager stilling til klager. Forvaltningens jurist mener, at planerne godt må lægges ud på internettet, men oplysningerne skal altid være opdaterede, og derfor vil det ikke være klogt at lægge oplysninger om matrikelnumre og ejerforhold ud på nettet. MN sagde, at den generelle del, delplanerne, handleplanen og aktivitetsoversigten vil blive lagt ud på nettet, men rensset for oplysninger, der kan relateres direkte til en person og først efter, at ejerne har sagt ja til det.

AAL: Der skal tages højde for, at når naturplejen udføres, kan det have afsmittende virkning på ejere af naboarealer. Har Amtet/kommunen så mulighed for at tage flere områder ind i plejen end planlagt? MN mente, at det vil der sandsynligvis være mulighed for.

BMN: Læhegn: ønske om en vejledning i udformning og artsvalg af nyretablerede læhegn indenfor fredningen. Herefter havde udvalget en kort snak for og imod.

MN sagde at dette lå udenfor fredningsbestemmelserne, men at man ved henvendelse godt kunne få rådgivning.

AAL kommenterede, at det må være op til den enkelte lodsejer udformning og artsvalg, hvilket blev besluttet.

4. Fremlæggelse af handlingsplan til realisering af plejeplanen (MN).

MN fremlagde handlingsplanen, men havde allerede en enkelt rettelse. I plan nr. 20 skal B og C tages med i 2007.

Hun vil desuden følge op på, om arealer hvor der er foretaget rydninger af private, sker en afgræsning, samt om der er stormfaldsarealer med nål der skal konverteres mv. De bør med i handleplanen for 2007.

De resterende delområdeplaner, den reviderede handlingsplan og aktivitetsoversigt sendes til udvalget til godkendelse/kommentarer inden de sendes ud til lodsejerne.

Brevet til ejerne med delplanerne skal indeholde klagevejledning og beskrive mulighed for faglig vejledning/bistand, i forbindelse med eksempelvis rydning på eget initiativ. I aktivitetsoversigten er der enighed om at slå 2008/9 sammen.

Alle ejere af overdrev skal have handlingsplanen, uanset om de har set en delplan endnu, fordi de berøres af aktivitetsoversigten.

5. Kommunalreformen (MN)

Information om at Viborg Kommune overtager myndigheden fra Viborg Amt.

Fredningsnævnene får sekretariat i miljøcentrene og slås sammen, så de dækker en region. I plejeudvalget skal der ifølge fredningskendelsen fremover være kun 1 repræsentant for Viborg Storkommune.

De eksisterende plejeaftaler fortsætter. Der laves nøje beskrivelser over de enkelte plejearbejder, som overleveres til Viborg Kommune

MN oplyste, at hun og det nuværende personale, som passer Amtets forpligtelser ved Hald sø, er placeret i Viborg Kommune fra nytår.

6. Generelt

BMN: Vil orientere i Dollerup forsamlingshus om, hvad der er blevet gennemgået på mødet. Amtet sender gl. delområdeplaner til BMN.

MN: Viborg Amt sender information ud til alle lodsejere i fredningen, om hvad der er sket indtil nu, og hvad der sker fremover.

Nyt møde planlægges ultimo marts og i september.